

ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тези доповідей
VII Міжнародної науково-практичної конференції
(24–25 квітня 2025 року, м. Львів)

За загальною редакцією Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2025

УДК 004.8:316.758:378

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: АКАДЕМІЧНА ЧЕСНІСТЬ НАВЧАННЯ

Ірина Свістельник

канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)

Останніми роками швидкий розвиток і поширення технологій генеративного штучного інтелекту (ШІ) не тільки змінили цифровий контент, а й зумовили виникнення багато етичних проблем щодо чесності в навчанні[1]. Генеративний штучний інтелект, який охоплює широкий спектр технологій, продемонстрував безпрецедентні можливості у створенні тексту, зображень, музики, і навіть синтетичних даних, які точно імітують людську творчість і креатив[2], проте етичні наслідки генеративного штучного інтелекту складні, охоплюють проблеми з безпекою та конфіденційністю даних, порушенням авторських прав, академічної доброчесності тощо[1].

Мета дослідження — висвітлити проблеми, які виникають під час використання штучного інтелекту в навчанні студентів.

Аналіз джерел інформації свідчить про те, що штучний інтелект активно впроваджується у вищу освіту, підвищує ефективність і персоналізоване навчання [3,4]

Водночас, використання штучного інтелекту під час виконання освітніх завдань створює занепокоєння щодо етичних проблем, які при цьому виникають, зокрема ШІ з легкістю керує мозком студентів, робить їх ледачими у виконанні завдань самостійно, впливає на мотивацію навчатися й розвивати власну систему знань, умінь і навичок, погіршує когнітивні здібності. Студенти отримують позитивні емоції від того, як швидко можна отримати результат за допомогою цифрових технологій, не занурюючись у пошук інформації, яку треба читати, аналізувати й систематизувати; виконати освітнє завдання з будь-якої начальної дисципліни без зайвих інтелектуальних зусиль і часових витрат; дослівно списати відповідь, підготовлену штучним інтелектом, не вдаючись до відповідальності за плагіат, дотримання інформаційної етики, ба більше — академічної чесності у навчанні, адже виконане освітнє завдання за допомогою ШІ — це обман викладача щодо оригінальності тексту, автором якого не є студент.

Тим не менше, упровадження штучного інтелекту у вищу освіту пропонує численні переваги, такі як персоналізоване навчання, автоматизоване

оцінювання та інтелектуальні системи навчання. Але під час його упровадження виникає кілька викликів і проблем: використання ШІ може вплинути на автономію студента, зменшивши його активну участь у процесі навчання; збільшити залежність від інструментів штучного інтелекту, погіршити критичне мислення, креативне судження, ґрунтовне засвоєння навчального матеріалу, розвиток пізнавальних здібностей тощо.

Величезна швидкість створеного штучним інтелектом контенту та його доволі висока якість викликає занепокоєння стосовно чесного навчання студентів, оскільки несе екзистенційну загрозу для системи викладання й навчання. Університети намагаються обмежити використання ШІ, ситуативно запроваджуючи різні інструкції та програмне забезпечення для виявлення генерованого комп'ютером тексту, але це не є панацеєю [5].

Тож окрім інструкцій та положень, варто формувати у студентів грамотність щодо використання генеративного штучного інтелекту під час навчання, наголошувати на етичних наслідках і ризиках його застосування в академічних текстах та самостійних завданнях, наголошувати на академічній чесності.

Список використаних джерел:

1. Bale A. S., Dhumale R., Beri N., Lourens M., Varma R. A., Kumar V., Sanamdikar S., Savadatti M. B. The Impact of Generative Content on Individuals Privacy and Ethical Concerns. *Int. J. Intell. Syst. Appl. Eng.* 2024. Vol. 12. P. 697–703.
2. Feuerriegel S., Hartmann J., Janiesch C., Zschech P. Generative AI. *Bus. Inf. Syst. Eng.* 2024. Vol. 66. P. 111–126.
3. Nguyen K. V. The Use of Generative AI Tools in Higher Education: Ethical and Pedagogical Principles. *J Acad Ethics*. 2025. https://doi.org/10.1007/s10805–025–09607–1
4. Hemachandran K., Verma P., Pareek P., Arora N. et al. Artificial Intelligence: A Universal Virtual Tool to Augment Tutoring in Higher Education. *Computational Intelligence and Neuroscience*. 2022. Vol. 1. P. 1–8.
5. McDermott P., Palmer L., Norton R. Assessing the GenAI process, not the output. URL: https://www.timeshighereducation.com/campus/assessing-genai-process-not-output